

**Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies
Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises**

CAANS 2022

14 and 15 May / 14 et 15 mai

Abstracts / Résumés

- **Ludo Beheydt – Cultural identity in the Low Countries**

This is the opening keynote lecture of CAANS 2022. The lecture examines cultural identity in the Low Countries and attempts to answer the following question: do the Netherlands and Flanders share a cultural identity, an art, and a language? To answer this question, Dr. Beheydt considers not only language use but also works of art as expressions of cultural identity using a unique semiotic approach. The talk will further explore recent changes in the discourse surrounding cultural identity which question the centrality of the concept of the nation-state as well as reinterpretations of historical events and values to reflect greater sensitivity to diverse narratives.

- **Ingrid Tiggelovend – Welkom in de hyperdiverse samenleving! Hefbomen voor herkenbare, begrijpelijke en geloofwaardige communicatie**

In Vlaanderen leven we niet alleen in een hyperdiverse, maar ook in een hypergevoelige samenleving. Burgers of klanten gericht aanspreken vraagt heel wat van medewerkers in organisaties. Hoe doe je dat, zo gericht en divers mogelijk te communiceren? Kan je verbinding maken met een divers doelpubliek zonder groepen uit te sluiten? Wat is sensitief schrijven en verbeelden? In deze sessie biedt Ingrid Tiggelovend inzicht in de basisprincipes van diversiteitsbewust & inclusief communiceren. Ze bespreekt 8 hefbomen die het verschil kunnen uitmaken. Zowel een diversiteitsbeleid, laagdrempelig onderzoek als de communicatiepraktijk komen aan bod.

In 2019 schreef Ingrid Tiggelovend het eerste handboek in Vlaanderen over inclusieve communicatie: *“Diversiteitscommunicatie. Verbindende communicatie en marketing”*. Dit handboek was het resultaat van een intensief leer- en onderzoekstraject met Arteveldehogeschool en de dienst Diversiteitsbeleid van de Vlaamse overheid.

- **Nafal Ossandón Hostens – Dutch on the soccer field: Language policy and practice in a West Flemish professional soccer team**

The major European soccer leagues have, since the second half of the 20th century, become true linguistic melting pots. Nevertheless, little research has been done about multilingualism in these communities. This paper aims to fill this gap by developing a case study on a first division West Flemish professional soccer team. Through in-depth interviews with players and staff, I look at how the multilingualism that arose after the team’s transition from second to first division was handled and identify the club’s language policy and practices based on the participants’ descriptions, perceptions, and beliefs. The analysis of these interviews is based on Bernard Spolsky’s framework of language policy and practice (Spolsky 2013).

Although no official team guidelines concerning language use exist, there is an implicit policy of preferring English and French. Players are therefore expected to have at least a passive understanding of these languages. This contrasts with the more dominant place that Dutch used to have before the club’s promotion to first division. Unlike clubs in other European countries such as Germany and the Netherlands, language competence and acquisition are not

regarded as an asset or skill worth prioritizing or investing in. Players are therefore not stimulated to learn Dutch, which contrasts with some players' belief that players should attempt to learn the local language of the region where they are playing. It can therefore be concluded that the players' linguistic proficiency is not a priority for the club and that there is a preference to accommodate, even if that means deferring the use of the local language.

- **Tanja Collet – Media reception of the gender-neutral pronoun *iel* in the French and Dutch language press of Belgium**

The inclusion of the gender-neutral pronoun *iel* in the online version of the leading French dictionary, Le Robert, led to much controversy and debate in the French press in the days and weeks following its appearance in the *Dico en ligne* in mid-November 2021. French politicians, such as François Jolivet, joined the debate by accusing Charles Bimbenet, managing director of *Le Robert*, and his team of lexicographers, in a much-publicised tweet, of promoting a cause that is foreign to French culture: “le wokisme.”

This paper focuses on the media reception of *iel* in the printed press of neighbouring Belgium, comparing media coverage of the *iel* controversy in the French and Dutch language Belgian press. The method chosen is informed by two leading theories in media discourse analysis: agenda setting theory and framing theory. Agenda setting focuses on the level of media attention given to an issue, while framing concerns the ways in which issues given prominence in coverage are presented to the reading public. In other words, while agenda setting tells the reader what to think about, framing signals how to think about an issue by “selecting and highlighting some facets [...] and making connections among them so as to promote a particular interpretation [or] evaluation.” (Entman 2004: 5).

Using this combined quantitative and qualitative approach, the aim of the paper is to gauge to what extent the French language press in Belgium adopted a stance that did or did not distance itself from that found in the Dutch language Belgian press. Newspapers analysed will be leading Belgian papers, such as *De Standaard* and *De Morgen*, and *La libre Belgique* and *Le Soir*.

- **Krystyna Henke – *De Nederlandse Courant* and the search for a feminist self**

This paper is set within a border straddling (Anzaldúa, 1987) immigrant experience, exploring my search for a feminist self as a former young woman journalist and editor at the bi-weekly Dutch Canadian immigrant community newspaper *De Nederlandse Courant*. Using a socio-cultural autoethnographic research method (Ellis, Adams, & Bochner 2010), and building on the feminist theoretical work of, for example, bell hooks (1984), my past interactions with *De Nederlandse Courant* staff and readers are revisited through written journal reflections and reminiscences which incorporate larger familial and socio-political influences, including my formative biracial, multiethnic social class and the post-war women's movement in the Netherlands.

I propose that *De Nederlandse Courant* was a contested site where a burgeoning feminist identity and emancipatory practice were nurtured despite a patriarchal ethos among post-war Dutch-Canadian immigrant individuals and institutions. The founding of *De Nederlandse Courant* in Canada by Dutch journalist Laura Schippers in 1954 and subsequently publisher-editor Thea Schryer's ownership of it in 1972 until the publication's sale in 1991 – before its

ultimate demise in 2018 – are bookends to an immigrant newspaper in which women's voices, such as my own, challenged male hegemony.

- **Cornelis van de Panne – De onverdraagzaamheid van Petrus Plancius**

Midden in de tachtigjarige oorlog waarin Nederland zich vrij vocht van Spanje brak in de nieuwgevormde protestantse kerk een strijd uit tussen twee stromingen, of uitverkorenen niet dan wel kunnen bijdragen aan hun relatie met het opperwezen, samengevat in het woord predestinatie. De predikant Petrus Plancius speelde hierin een kwalijke rol. Zoals veel protestantse landgenoten uit de zuidelijke Nederlanden was hij gevlucht met gevaar voor zijn leven naar het noorden waar hij 37 jaar in Amsterdam predikant was.

Hij is vooral bekend om zijn bijdragen tot de toenmalige geografie, die cruciaal waren voor ontdekkingstochten naar Indië en het hoge noorden. Maar zijn kerkelijke activiteiten zijn niet minder belangrijk geweest. Plancius hield strak vast aan de beginselen van Calvijn volgens zijn boek *Institutie* en met name de predestinatie.

Hij ageerde fel tegen andersdenkenden, zoals Katholieken en Joden maar ook Luthersen. Hij had als collega in Amsterdam Jacobus Arminius, die in Geneve en Bazel gestudeerd had en ook in Rome geweest was en wiens kennis en talent hem spoedig hoogleraar in Leiden maakten. Plancius beschuldigde hem van afwijkingen van de leer vastgesteld door Calvijn en bleef Arminius ook in Leiden genadeloos vervolgen. Dit had een groeiend conflict ten gevolge tussen Arminius en zijn Leidse collega Gomarus die ook een strikte interpretatie van de predestinatie voorstond. Plancius ging zo heftig tekeer dat hij uit bemiddelende commissies geweerd werd.

De onverdraagzaamheid van Plancius en zijn medestanders heeft geleid tot een conflict op nationaal niveau met als gevolg de executie van Oldenbarneveld en de verbanning van Remonstranten.

Van het strikte Calvinisme zijn de belangrijkste punten de predestinatie en de erfzonde. Dezelfde ideeën zijn tegenwoordig ook weer actueel in een geheel andere vorm in de boeken van Joris Luyendijk (*De zeven vinkjes*) en Rutger Bregman (*De meeste mensen deugen*).

- **Adrian van den Hoven – The creation of the Husserl Archives at KU Leuven**

Talk based on Toon Horsten's book: *De pater en de filosoof. De avontuurlijke redding van het Husserl archief*

- 1) De Katholieke Universiteit Leuven was a very different institution in the thirties from what it is today.
- 2) Neo-Thomism was the dominant philosophy then and its exponents were Jacques Maritain and Etienne Gilson.
- 3) They also taught at Catholic universities in Canada such as St. Michaels in Toronto and Assumption University in Windsor. (to be followed by comments on neo-Thomism).
- 4) However, at Louvain, one professor Leon taught phenomenology and he urged his student, the Franciscan friar van Breda, to go to Freiburg (Germany) to consult the manuscripts of the late Jewish philosopher Edmund Husserl. (to be followed by comments on phenomenology).
- 5) He then decided to smuggle these back to Louvain.
- 6) But since he could not decipher the Landsberger shorthand Husserl used, he also invited Husserl's assistants Fink and Landgrebe to come to Louvain.
- 7) As well, he brought Husserl's widow Malvine to Louvain.

- 8) And bought Husserl's library and had it shipped to Louvain.
- 9) The *Husserl archives Ku Leuven* has become a world-famous institute and continues to be used by graduate students as well as researchers and scholars from all over the world.
(to be followed by comments on the multiple activities of the Husserl archives).

Sunday, 15 May / Dimanche 15 mai

- **Ena Jansen – Domestic workers in South African History and Literature**

This keynote lecture opens the second day of CAANS 2022. The lecture is based on Ena Jansen's book: *Like Family. Domestic Workers in South African History and Literature*. The book argues that domestic worker relations in South Africa were shaped by the institution of slavery at the Cape. This established social hierarchies and patterns of behaviour and interaction that persist to the present day, and are still evident in the predicament of the black female domestic worker. (This lecture will be delivered in English, Dutch, and Afrikaans.)

- **Judit Gera & Jos Kleemans – *Plezier in poëzie*. Handboek poëzieanalyse voor de internationale neerlandistiek**

Met onze bijdrage streven we twee doelen na.

In de eerste plaats willen we ons boek *Plezier in poëzie* kort introduceren. (Het boek verschijnt 2022 bij AUP/Amsterdam University Press.) Dit boek is een vervolg op de *Inleiding literatuurgeschiedenis voor de internationale neerlandistiek*, geschreven door J. Gera en wijlen A. A. Sneller (2010, Hilversum: Verloren). Poëzie kwam hierin nauwelijks aan de orde. In *Plezier in poëzie* wordt nader ingegaan op enkele theoretische, maar vooral praktische aspecten van de poëzieanalyse. Met dit boek willen we in de eerste plaats buitenlandse studenten Nederlands stimuleren om poëzie te lezen, zodat zij daar plezier in krijgen. *Plezier in poëzie* is als handleiding ook geschikt voor alle geïnteresseerden in de Nederlandstalige poëzie.

Bij de keuze van de gedichten hebben we ons laten leiden door aandacht voor zowel vrouwelijke als mannelijke, Nederlandse en Vlaamse dichters, al dan niet met een andere culturele achtergrond. Het boek voorziet in de behoefte aan een praktische systematische inleiding, met een stappenplan voor het lezen van poëzie naast de bestaande handboeken op dit gebied.

In de tweede plaats willen wij bij wijze van voorbeeld van de door ons omschreven werkwijze een gedicht uit het boek lezen en analyseren.

Met dit nieuwe studieboek willen wij een bijdrage leveren aan het poëzieonderwijs buiten Nederland en Vlaanderen.

- **Christina Piot – Gaat Sylvester weg of loopt hij weg? De multimodale uitdrukking van *motion events* in het Nederlands**

De typologische verschillen tussen *verb-framed* en *satellite-framed* talen geobserveerd door Talmy (2000) blijken weerspiegeld te zijn in co-verbale gebaren (Brown & Chen, 2013; Kita & Özyürek, 2003; McNeill, 2005; McNeill & Duncan, 2000). Met zulke gebaren zou er dus ook

rekening moeten worden gehouden bij de studie van de uitdrukking van *motion events*. De synchronisatie tussen taal en gebaren varieert naargelang het type talen (Kita & Özyürek, 2003; McNeill & Duncan, 2000). Co-verbale gebaren blijken zowel over universele als taalspecifieke kernmerken te beschikken. Tegen deze achtergrond wil de huidige studie bepalen hoe Nederlandstalige moedertaalsprekers *motion events* uitdrukken in de taal en gebaren.

In overeenkomst met de methodes ontwikkeld door McNeill (1992, 2005), Kita & Özyürek (2003) en Stam (2006) werd een experiment uitgevoerd waarin vijftien Nederlandstalige moedertaalsprekers scènes van een aflevering van de animatieserie *Tweety & Sylvester* moesten navertellen. De semantische componenten (MANIER en PAD) uitgedrukt in de werkwoorden en satellieten worden gecodeerd. Gebaren worden geïdentificeerd als iconisch, deiktisch, metaforisch, pragmatisch of *beat* (McNeill, 1992; Kendon, 2004). Iconische en deiktische gebaren worden dan verder geanalyseerd. De semantische componenten (bv. MANIER, PAD, GROND) die ze weergeven en hun type (alleen voor iconische gebaren: *enacting*, *representing*, *drawing*, of *molding* (Müller, 2014)) worden geïdentificeerd. Ten laatste wordt er ook naar de synchronisatie tussen de linguïstische eenheden en gebaren gekeken (Stam, 2006).

Tot nu toe werden 138 uitingen en 120 gebaren geanalyseerd. Voorlopige resultaten suggereren dat Nederlandstaligen de neiging hebben om PAD_{GEBAREN} te produceren en ze te synchroniseren met meer dan één linguïstische eenheid. MANIER_{WERKWOORD} + PAD_{SATELLIET} + PAD_{GEBAAAR} (bv. 'die loopt in het water' + PAD_{GEBAAAR}) en MANIER_{PADWERKWOORD} (PREFIX) + PAD_{SATELLIET} + PAD_{GEBAAAR} (bv. 'die loopt terug uit de kooi' + PAD_{GEBAAAR}) zijn de twee combinaties die het vaakst voorkomen in hun beschrijvingen van *self-propelled motion events*. Bovendien hangt de synchronisatie tussen taal en gebaren van de semantische componenten gecodeerd in de gebaren af (bv. GROND_{GEBAREN} zijn synchroon met de uiting van de grond en MANIER_{GEBAREN} met het werkwoord).

- **Christine Brooks – Tour de force et exorcisme : un examen de *Congo, une histoire* de David Van Reybrouck**

En 2010 est publié un livre fort attendu par la presse, *Congo – Une histoire*. Son auteur, David Van Reybrouck, y retrace l'histoire de cet immense territoire africain.

On peut se demander : pourquoi est-il qu'un belge néerlandophone entame un tel projet ? Et, pourquoi, dès sa parution, devient-il si important ? Au fait, il n'y a pas de doute que depuis des décennies le peuple belge l'attendait en quelque sorte !

Notre communication portera sur la méthodologie adoptée par Van Reybrouck pour écrire cette *Histoire* d'un pays, les grandes découvertes de ses travaux de chercheur méticuleux et innovateur, et l'accueil explosif de son œuvre. En effet, *Congo – Une histoire* a été rapidement couronnée de divers prix littéraires, dont le prix Médicis de l'essai en 2012.

Dans cet ouvrage, Van Reybrouck archive de nouvelles informations qui viennent s'ajouter au portrait du Congo dans la mémoire collective belge. Nous allons explorer l'importance de ce livre dans la construction d'une *transition* vers l'avenir basée sur une connaissance lucide et avertie du passé.

- **Boudewijn van Oort – The PTSD legacy of the Pacific War**

Outline – Autobiographical assessment of *kamp kind trauma*, the PTSD legacy of the Pacific War for Dutch children interned in POW camps in the former Dutch East Indies.

1. Introduction: my PTSD.
2. The bigger setting: numbers of children affected like me.
3. Literature: Sociological /psychiatric perspectives of Hans Keilson/ Dr. van Velden / Trudy Mooren / Dr. Bekker Merens.
4. A causal explanation.
5. Conclusion.

- **Maximiliaan van Woudenberg – Dutch travellers and the transitions of German principalities in the 1790s**

In the late eighteenth-century, Germany was not a political unit, but rather a patchwork of territories and independent principalities. The French Revolution had caused various states of anticipated, pending, or reactionary transitions in these principalities. During this transitional period in the 1790s, these German principalities attracted travellers, exiles, researchers, diplomats, and businessmen from all over Europe, including the Netherlands.

This paper explores the extant records and publications documenting the activities of three Dutch travellers through German principalities in the 1790s. The paper opens with an examination of the small Principality of Brunswick-Wolfenbüttel (*Fürstentum Braunschweig-Wolfenbüttel*) where Willem Bilderdijk (1756–1831) briefly settled in exile from the Netherlands in 1797. During this personal transitional period, Bilderdijk inquired about the collections of the renowned library, the famous *Bibliotheca Augusta*, a practice he continued upon his return to the Netherlands in the early-nineteenth century. These treasured collections of the *Bibliotheca Augusta* also attracted the Amsterdam banker Willem Mogge Muilman (1778–1849) to visit Brunswick-Wolfenbüttel on his Grand Tour in 1798. The first section will conclude by examining how Muilman gained access to collections and what he saw.

The second section will focus on Johan Meerman's (1753–1815) *Eenige Berichten omtrent de Pruisische, Oostenryksche en Siciliaansche Monarchiën* (1793) which was published and translated into German (*Reise durch Preussen, Oesterreich, Sicilien und einige an jene Monarchien grenzende Länder*) the following year. A comparative analysis will place the keen observations by Meerman against the backdrop of other travelogues by Englishmen Thomas Young and Samuel Taylor Coleridge. The conclusion will explore the implications of eighteenth-century Dutch travellers in Germany.

This paper will be delivered in Dutch.

- **Jason Vasser-Elong – Transitions: A poetry reading**

A poetry reading centred around the concept of (spatio-temporal) *transitions* to conclude CAANS 2022.